

SARA VAN GENNIP

GODENZOON

DE NIEUWE

TONEELBIBLIOTHEEK

Het is nacht. Een president en zijn vrouw zwijgen in hun ambtelijke keuken. In de oven bakt een appeltaart. Deze nacht is de wereld tot stilstand gekomen. Zij staan voor de onmogelijke keuze hun zoon te offeren, in ruil voor de levens van achtentwintig gegijzelde kinderen. Een gruweldaad die niet wordt ingegeven door een goddelijk bevel maar door hun eigen volk. Ze beweren, filosoferen, ageren maar bovenal hebben ze lief. De wereld moet weer in beweging maar hoe kies je tussen je eigen geluk en dat van de wereld? Wat betekent het, een goed mens te zijn? Langzaam sijpelt de publieke opinie hun keuken binnen. De zon komt op.

Personages:

Volk

President

Presidentsvrouw

Locatie:

Keuken

Tijd:

Een nacht

De dialogen hebben een hoog tempo.

PROLOOG

VOLK De wereld draait op volle toeren
en wij, het volk
wij tollen, wij hollen
wij buitelen over elkaar heen
en raken buiten adem
De wereld draait zich dol
tot zij lamgedraaid en stukgeslagen
krakend tot stilstand komt
Haar wolken kleuren donker
en de straten stromen vol
met tranen en gebalde vuisten
van een volk dat onrecht ruikt

Het is dat kind, dat kind
die godenzoon

Onze president, onze held
spreekt tot ons, zijn volk
Wij zien hoe zijn lippen barsten
en hoe zijn huid verbleekt
Wij zien zijn vrouw
hoe zij op haar knieën valt
en bidt tot een god
waarin niemand nog geloven kan

Het is dat kind, dat kind
die godenzoon

Dan zien wij de jongen

Reeds zeven jaren oud

Wij zien hoe hij kijkt

Wij zien hoe hij zwaait

Wij zien hoe hij zijn tanden bloot lacht

en dat hij net gewisseld heeft

De wereld staat stil

als onze president, reeds zeven jaren vader

vertelt dat zijn zoon sterven moet

omdat iemand daar om vraagt

in ruil voor de levens van kinderen

die wij niet vanaf hun geboorte

hebben toegejuicht

Dat kind, dat kind

die godenzoon moet dood

En nu een nacht, één nacht
voor onze president
die de wereld op zijn schouders draagt
en beslissen moet
hoe hij haar weer in beweging brengt
voor zij uiteenspat in zoveel stukjes
als er sterren aan de hemel staan

I

*President staat in zijn keuken. Op de eettafel
staan enkele ingrediënten uitgestald. De koelkast
is open waardoor het lichtje brandt.*

PRESIDENT Melk

Halfvolle melk

Boter

Roomboter

Biologische roomboter

Goudse biologische roomboter

Suiker

Kristalsuiker

Eieren

Eieren

In een koelkast?

...

Eieren

Rozijnen

Blanke rozijnen

Blauwe rozijnen

Kaneel

Een snufje

Nee, een theelepel

Een theelepel kaneel

Appels

Zeven kilo appels

Grote appels

Kleine appels

Kinderappels

Melk

Halfvolle melk

Melk?

*President opent het pak melk. Giet het leeg op de
keukenvloer. Zet het pak terug in de koelkast.*

Melk

Melk

Moeder

Melk

Presidentsvrouw op

PRESIDENTSVROUW Laat jij mij alleen

Laat jij mij

in zo'n nacht

Mijn voeten helemaal koud

Kijk

Kijk dan

Mijn tenen

helemaal blauw

Kijk dan even

Soms vraag ik me wel eens af

dingen

die ik dan niet hardop durf te zeggen

Begrijp je wel

van die dingen

die voor niemand echt leuk zijn

om te horen

Ik heb dorst

Ik heb een verschrikkelijke dorst

President pakt het lege pak melk. Het blijkt leeg.

Ze drinkt water uit de kraan.

Hij slaapt

PRESIDENT Nog steeds?

PRESIDENTSVROUW Het is ook nog vroeg

PRESIDENT Het is laat

PRESIDENTSVROUW Dat ook, dat ook

PRESIDENT Je ziet eruit

Jij

Je ziet eruit

als een wilde

PRESIDENTSVROUW Dat is dan ook precies

zoals ik me voel

PRESIDENT Zeven kilo appels

drie verschillende soorten

Groot, klein, kinder

Zoiets verzin je niet

Al is de kwaliteit niet om direct

over naar huis te schrijven

Vind je wel?

Kijk

die plek

en hier

dat is een ferme deuk

PRESIDENTSVROUW Nee, natuurlijk

Het is altijd afwachten

wat je krijgt

Het beste zijn de zure

voor in de oven snap je

Maar ik wist niet

Ik wist niet welke dat ook weer waren

die zure

PRESIDENT Deze?

PRESIDENTSVROUW Proef 's

President neemt een hap. Kauwt uitvoerig.

PRESIDENT Zoet zou ik zo zeggen

PRESIDENTSVROUW Lichtzoet of mier?

PRESIDENT Licht

PRESIDENTSVROUW Verdomme

PRESIDENT Proef jij anders even

PRESIDENTSVROUW Verdomme

PRESIDENT Hier, neem

PRESIDENTSVROUW Heb ik specifiek

om zuur gevraagd

zitten we hier met zeven kilo

aan mierzoete meuk

Mijn god mijn god mijn god

Ik ben een slechte moeder

PRESIDENT Proef nou even

PRESIDENTSVROUW Ik ben een slechte vrouw

PRESIDENT Proef

PRESIDENTSVROUW Waarom geef jij

geen antwoord?

PRESIDENT Omdat jij mij niets vraagt

PRESIDENTSVROUW Nee

PRESIDENT Nee

neemt een hap van een andere appel

Ja

Zuur

Echt

Ja

Nou

Ja, echt

Hier

Presidentsvrouw neemt ook een hap.

PRESIDENTSVROUW Je liegt

PRESIDENT Ik lieg?

PRESIDENTSVROUW Ja

stilte

Zeven kilo zoete appels

Zeven kilo foute appels

PRESIDENT Prima appels

neemt een hap

Heerlijke appels

neemt een hap

Fantastische appels

neemt een hap

PRESIDENTSVROUW Mag de deur dicht?

PRESIDENT De deur is dicht

PRESIDENTSVROUW Nee

die van de koelkast

de koelkastdeur

Mag die koelkastdeur dicht?

PRESIDENT Ja

Nee

Nou

Nee

Eigenlijk

Nee

PRESIDENTSVROUW Niet?

PRESIDENT Nee

stilte

PRESIDENTSVROUW Ik heb het een beetje koud

stilte

Zo met die deur

PRESIDENT Je hoort ook in bed

Lekker warm in bed

Ga maar liggen

Ga maar gauw

Ik kom zo

stilte

Ik kom zo

stilte

PRESIDENTSVROUW Is die rot?

PRESIDENT Deze?

PRESIDENTSVROUW Nee, daar nog achter

Ja, die

PRESIDENT Deze?

PRESIDENTSVROUW Nee

PRESIDENT Dit?

PRESIDENTSVROUW Ja

PRESIDENT Dat hoort zo

PRESIDENTSVROUW Ja?

PRESIDENT Ja

Dat is biologisch

PRESIDENTSVROUW Denk je?

PRESIDENT Ja

Hier, neem een hap

PRESIDENTSVROUW Nee, dank je

Vroeg het me meer af

PRESIDENT Dat is geen rot

Dat is gewoon de zon

PRESIDENTSVROUW Ja

PRESIDENT Een beetje zon, een beetje modder

Je kent het wel

PRESIDENTSVROUW Ja

PRESIDENT Hier, hier staat het

Boerderij 'de Gaard'

Ergens in het zuiden

In zo'n dorp

met maar één straat

maar dan wel twee kerken

Eentje links, eentje rechts

PRESIDENTSVROUW We zijn er langsgereden

PRESIDENT Ja?

PRESIDENTSVROUW Toen hij nog niet geboren was

Ik was al wel zwanger

maar net

in maart of zo

begin april misschien

Ik heb er speciaal om gevraagd

Er heeft iemand drie uur voor gereden

Is die zuur?

PRESIDENT Ja

PRESIDENTSVROUW Je proeft niet

PRESIDENT Ik heb even

niet zo'n trek

PRESIDENTSVROUW Ik moet het weten

PRESIDENT Ga anders lekker slapen

Lekker warm

onder de dekens

Zal je goed doen

Wat slaap

Even warm worden

Die tenen van je

weer mooi roze

PRESIDENTSVROUW Maak je me dan wakker?

PRESIDENT Tuurlijk

Wat denk jij

Tuurlijk doe ik dat

Dat zou wat zijn

Dat ik jou lekker slapen liet
en dan stiekem
zonder een kus of iets
nog in zijn pyjama

Nee

dat zou wat zijn

PRESIDENTSVROUW Negen uur

PRESIDENT Negen uur stipt

PRESIDENTSVROUW Hoe laat is het?

PRESIDENT Je moet dat niet de hele tijd vragen

PRESIDENTSVROUW Dit is de eerste keer

dat ik het vraag

PRESIDENT Kijk dan zelf even

PRESIDENTSVROUW Jij moet mij niet

alleen laten

niet alleen laten

De hele godganse tijd

laat jij mij alleen

PRESIDENT Ik eet gewoon even een appel

PRESIDENTSVROUW Dit hoeft niet zo

PRESIDENT Even een appel voor de dorst

PRESIDENTSVROUW Dit kan ook anders

PRESIDENT Zoet of zuur, zoet of zuur

en dan die met die plek

Wat die toch allemaal moet hebben meegemaakt

PRESIDENTSVROUW Zuur! Voor in de oven!

Denk toch eens na

Mijn god mijn god mijn god

Alsof ik met een vreemde praat

PRESIDENT Zeven kilo heb jij laten brengen

Dat vergt wat tijd

Om het kaf van het koren

en het zuur van het zoet (...)

PRESIDENTSVROUW Ik heb zo een gevoel

Zo'n gevoel vanuit mijn tenen
dat zich omhoog vreet tot mijn borst
en zich een weg naar binnen smelt
Zo'n gevoel dat m'n bloed indikt
ja
zo'n gevoel van trage trage stront
door mijn aders
en dat pompt zich maar rond en rond en rond

PRESIDENT Gadverdamme

PRESIDENTSVROUW Hij mag niet dood
..., die jongen mag niet dood

PRESIDENT Die jongen heeft een naam

PRESIDENTSVROUW Ik kan het niet
Ik kan het niet meer zeggen

PRESIDENT Zeg het, zeg het alsjeblieft

PRESIDENTSVROUW Iets noemen betekent
dat het bestaat

PRESIDENT Hij bestaat

PRESIDENTSVROUW Maar voor hoe lang?

Mijn god mijn god mijn god

Je mag een moeder toch niet vragen

om haar kind

PRESIDENT Wat kan ik doen?

PRESIDENTSVROUW Zeg jij het dan

Zeg jij zijn naam

stilte

PRESIDENT Ik kan het niet

PRESIDENTSVROUW Mijn god mijn god mijn god

PRESIDENT Wat moet ik doen?

Presidentsvrouw trekt een la open, schuift hem

een mesje toe.

PRESIDENTSVROUW Schillen

PRESIDENT Dat kan ik

Schillen

Tot er niets meer over is

VOLK Achtentwintig moeders

van achtentwintig kinderen

In andere tijden

zouden ze hun haren uittrekken

hun kruin bedekken met aarde

Ze zouden zich voor onze voeten werpen

en onverstaanbaar smeken

om gerechtigheid

Deze dag doken ze op

met strepen op hun wangen

hun haren in de war

en hun kelen dik en schor

Met in hun hand een afbeelding
van het kind dat zij negen maanden
droegen in hun eigen veilige vlees

En wij, wij delen hun verdriet
in hoofdletters en met uitroeptekens
Onze vuisten in de lucht
en onze harten op de tong

Achtentwintig moeders
van achtentwintig kinderen
Kinderen die niet thuis komen
voor het avondeten
tenzij

En dat tenzij is wat ons de das omdeed
Er klonk een uitweg in
Tenzij tenzij tenzij

dat ene kind, die godenzoon

En daarom besloten wij
massaal de oproep te delen
van de achtentwintig rouwende moeders
Hun tranen, hun liefde, hun angst
voor een gebroken gezin
want voor een moeder zonder kind
heeft geen taal een woord bedacht

Achtentwintig dode kinderen heet
een nationale ramp
Een president die zijn zoon offert
heet een held

Wij zijn het volk
als er bloed moet vloeien

dan kiezen wij
simpelweg
voor de kleinste plas
Wij houden onze adem in
knijpen onze ogen toe
en wachten op de klap

*Presidentsvrouw kneedt deeg. President
schilt appels.*

PRESIDENTSVROUW 't Is niks

Een klein momentje

van rammelende eierstokken

en vastplakkende cystes

Fantoompijn

van die overdadige vrouwelijkheid

die ik eens bezat

Zo zwel je op

bomvol leven in dat lijf

en zo zit je

dagen later

naar je eigen stokken te turen

op sterk water

Uitgebloed, stukgetrokken

Sorry

Het is alweer voorbij

Een klein momentje

van melancholie

Het zal de overgang wel zijn

Ja

Daar ben je jaren zoet mee

Warm – koud – zweten – stinken

Ik ben altijd overal vroeg bij geweest

Bloeden – borsten – vrijen – een kind

en toen die krampen, dat braken

en dit hoofd

als een tomaat

Nee, het is allemaal niet niks

Jullie boffen maar
Jullie mannen
Jullie weten daar niks van
Dat hormonengemurmel
Dat gejank, hysterisch gedoe
Die geilheid en dan opeens
net als je verwachtingen hebt gecreëerd
met dat heen en weer gerijd
en die smachtende blik
ben je plots
zo droog
als haveremout
Echt iets voor mij
om te baren en daarna
van de schrik
direct in de overgang te geraken
Maar het heeft een goed doel gediend

dit lijf, dit uitgelebberde lijf
heeft toch maar mooi een jong gedragen
Die placenta
die was me toch mooi doorbloed
'een heer van het goede leven'
Dat schijnen ze vaker te zeggen
bij hele dikke kinderen
maar hij heeft het goed gehad
hier, in mij
Het was pas toen hij eruit kwam
dat de ellende begon
en terugstoppen
dat werkt alleen maar averechts
stilte

PRESIDENT Wat doe je?

PRESIDENTSVROUW Ik bak een taart

PRESIDENT Appel- of monchou?

PRESIDENTSVROUW Appeltaart

Je zit toch niet voor niets te schillen

Soms lijkt je wel een kind

Mijn god mijn god mijn god

PRESIDENT De melk is op

PRESIDENTSVROUW Jij drinkt geen melk

PRESIDENT Dat doet er nu niet toe

PRESIDENTSVROUW Slappe botten

Slappe zak

PRESIDENT Dat is geenszins bewezen

PRESIDENTSVROUW Jij drinkt helemaal geen melk

PRESIDENT Gelukkig niet

Ik ben geen kalf

PRESIDENTSVROUW Noem jij mij een koe?

PRESIDENT Geef jij melk?

PRESIDENTSVROUW Nee

Dat zeg ik net

Al lang niet meer

PRESIDENT De melk is op

PRESIDENTSVROUW Neem jij mij iets kwalijk?

PRESIDENT Ik zou niet weten wat

PRESIDENTSVROUW Ik ben nog steeds een vrouw

PRESIDENT Ik zeg alleen maar

dat de melk op is

PRESIDENTSVROUW Je hoeft dat niet te herhalen

PRESIDENT In verband met de monchou

PRESIDENTSVROUW A p p e l t a a r t

Daar gaat niks geen melk in

*Presidentsvrouw pakt de eerste lading geschildde
appels en verdeelt deze over het deeg.*

PRESIDENTSVROUW Het is niet dat het me meteen

iets deed

dat hij mij had uitgerekt

en leeggezogen

dat hij
met dat gedraai, dat gewoel
dat trekken, dat duwen
mij onherstelbaar veranderd
ja, zelfs beschadigd had
Dat hij alles wat ik te geven had
mijn bloed, mijn vlees, mijn lijf
gretig tot zich had genomen
Ik was leeggeroofd, uitgebloeid
maar het deed me niets
toen

PRESIDENT Kom 's

PRESIDENTSVROUW Ik was veel te blij
met dat leven
dat zo zachtjes huilend aan mijn borst lag
Mijn alles mijn alles mijn alles
was dat kind

dat in slaap viel

met mijn tepel in zijn mond

President wil haar een stukje appel voeren met zijn vork. Zijn toon is die waarmee je een kind naar bed stuurt.

PRESIDENT 'En dan naar bed'

PRESIDENTSVROUW Naar bed?

PRESIDENT 'Naar bed, naar bed'

PRESIDENTSVROUW Ik wil dit niet

PRESIDENT Ik heb het speciaal voor jou
in hapklare partjes gesneden

PRESIDENTSVROUW Ik hoef dit niet

PRESIDENT 'Eet op, eet op'

PRESIDENTSVROUW Ik ben misselijk

PRESIDENT 'Eet op, eet op'

PRESIDENTSVROUW Ik spring van het balkon

PRESIDENT 'Hap hap'

PRESIDENTSVROUW Ik doe het echt

PRESIDENT 'Hap'

PRESIDENTSVROUW Het is zo moeilijk

te stoppen met ademen

terwijl je zou denken

dat in een situatie als deze

zoiets vanzelf gebeurt

Als een wasmachine

die zichzelf uitschakelt bij defect

voor er echt

ongelukken gebeuren

PRESIDENT Het is een echte

een echte zure

Ik heb hem voorgeproefd

PRESIDENTSVROUW Jij walgt van mij

PRESIDENT Nee

PRESIDENTSVROUW Ik walg van jou

PRESIDENT Dat spijt me

Hier

Neem een hap

PRESIDENTSVROUW Ik walg van jou

PRESIDENT 'Mondje open'

PRESIDENTSVROUW Ik walg

PRESIDENT 'Hap hap'

PRESIDENTSVROUW Ik walg van die sterke armen

die elke vrouw zo tegen de muur kunnen drukken

Ik walg van dat potente zaad

waarmee jij legioenen kunt verwekken

Ik walg van jou!

PRESIDENT Dat is niet eerlijk

PRESIDENTSVROUW Als ik mijn ogen dichtdoe

dan ben ik zo alleen

Mijn god mijn god mijn god

Als ik mijn ogen dichtdoe

dan ben ik zo ontzettend alleen

PRESIDENT Ik heb jou nooit

ook maar een moment

PRESIDENTSVROUW Nee?

PRESIDENT Nee

PRESIDENTSVROUW Kijk naar mij!

Ik ben geen vrouw

Ik ben een huls

Ik ben leeg

Op

Ik kan niks meer

Waarom ik überhaupt nog dooradem

dat vraag ik me wel eens af

Waarom ik steeds maar dooradem

terwijl ik niets meer te geven heb

Alleen dat jong

Alleen deze ene

En jij, jij pakt hem af

Jij pakt hem van mij af

Zonder kind ben ik geen vrouw

Ik

ben

geen

vrouw!

President pakt haar stevig beet. Ze wringt zich los.

PRESIDENT Alsjeblieft

PRESIDENTSVROUW Laat los

Laat me!

Het was pas later

veel later

toen de restanten van het nest

waarin ik hem had gedragen

al lang verwijderd waren

De boel keurig dichtgestikt

en verzegeld

met een perfect litteken

net onder mijn navel

ja, zelfs nog onder de lijn van mijn onderbroek

Het was pas later

dat me begon te dagen

dat hij mijn enige zou zijn

Dat ik nooit meer

in deze buik, dit lijf

een kind zou dragen

PRESIDENT Kom 's

Kom 's hier

PRESIDENTSVROUW Als hij van zijn fietsje viel

mijn god mijn god mijn god

dan schoot mijn hart mijn keel in

Als hij koorts had

mijn god mijn god mijn god

PRESIDENT Kom, bij mij

PRESIDENTSVROUW Hij is mijn enige

PRESIDENT Kom nou even

PRESIDENTSVROUW En ik heb nooit

iets anders gewild

dan moeder zijn

PRESIDENT Dat weet ik toch

Lief, dat weet ik

PRESIDENTSVROUW Geen juf of zuster

'moeder'

'moeder' was wat ik worden wilde

Later later later

PRESIDENT En je bent het ook geworden

En wat voor een

Kom nou even

PRESIDENTSVROUW En ik walg van jou

omdat jij altijd

met iemand

ergens

opnieuw

Omdat jij, na morgen

opnieuw! Jij kunt opnieuw!

PRESIDENT Maar dat wil ik niet

Echt niet

Dat heb ik nooit gewild

PRESIDENTSVROUW En ik walg van mij

Ik walg van dit

dit leeggezogen lijf

dat nooit meer

met niemand niet

PRESIDENT Jij bent van mij

en ik van jou

PRESIDENTSVROUW Wij zijn ten dode opgeschreven

PRESIDENT Dat moet je niet zeggen

Dat mag je niet zeggen

PRESIDENTSVROUW Als ouders

op een zekere leeftijd

erover nadenken een knoop te leggen

in het een of ander

en ze besluiten het niet te doen

dan is het voornaamste argument

dat ze hun toekomst niet kennen

Dat er een kans bestaat

Dat er altijd een kans bestaat

En dat het wellicht vervelend is

dat gehannes met rubber of hormoongeslik

maar dat het een geruststelling is

intact te zijn

zodat je altijd

met iemand

opnieuw kunt beginnen

PRESIDENT Maar ik wil niet

opnieuw

met iemand

Ik wil het niet

PRESIDENTSVROUW Jij wíl niet

maar je kán

Als er geen kind meer is dat ons bindt

alleen die ring om onze vingers...

Jij wil niet

maar ik ik ik

ik kán niet

Dit lijf kan niet

dit lijf kan niets

PRESIDENT Jouw lijf is het mooiste lijf

PRESIDENTSVROUW Wij zijn ten dode opgeschreven

PRESIDENT Ik begrijp je niet

PRESIDENTSVROUW Na morgen hebben wij geen
toekomst

enkel een verleden

PRESIDENT Ik denk niet dat ik je begrijp

PRESIDENTSVROUW Uiteindelijk denkt een man
niet met zijn hoofd

4

VOLK Achtentwintig kinderen
door zesenvijftig ouders verwekt
bezoeken elke zondag hun honderdwaalf
grootouders die gedurende de dag
tweehonderdvierentwintig liter thee inschenken
en daar zeshonderdtweeëntwintig koekjes bij
serveren

Het is een beetje als met die trein

Je kent het wel

Kijk uit

gewetensvraag

Stel

Je bestuurt een trein
die plots geen rem meer heeft
en op het spoor
staan zeventienhonderdzeventig werkmannen
met grote oorbeschermers op
Mannen met zorgzame vrouwen en
stapelbedden vol zorgeloze kinderen
En die trein die dendert voort
En die mannen
en die mannen
straks zo plat als de horizon
Maar
maar dan is er plots een wissel
en op de een of andere manier
zou je die trein
als je wilt
kunnen omzetten naar een ander spoor

maar op dat spoor
staat dan wel je moeder

Wanneer men achtentwintig kinderen begraven
wil verstuurt men
achtduizendvierhonderdvijfenzeventig kaartjes met
een zwarte rand
en legt men zeventuizend bloemen bij het graf
waar meer dan negenhonderddrieëndertigduizend
tranen vallen

Achtentwintig kinderen
versus één
die zijn veters nog niet strikken kan

*De keuken is een slagveld van bloem en partjes
appel. President schilt onvermoeibaar door.*

PRESIDENTSVROUW Ik vind dat dat volk van jou
een grote bek heeft

voor een willoos dom orgaan

Ja

dat vind ik

Want kijk

ik wil ook wel met een vlaggetje

langs de kant gaan staan

zo één keer in het jaar

en met de buurvrouw een boekje lezen

en dan lekker lachen

om de kwabjes die boven een bikini uitsteken op
een of ander vakantieoord

in het verreweg

En God weet, nee, jij weet

hoeveel

ik heb moeten missen

omdat ik ergens handjes stond te schudden

met hele belangrijke mensen

na een driegangen diner

Maar nu ik, nee, nu wij

worden verplicht

en zeg niet dat we een keuze hebben

want dat is een leugen een leugen een leugen

Toch?

korte stilte

Toch?

Ja

Nu wij worden verplicht
tot deze gruwelijke daad
deze onmenselijke daad
die zelfs geen pas heeft in een bos
of in een woestijn waar de mensen zo achterlijk
zijn dat ze clitorissen afsnijden
van jonge meisjes
Maar gewoon hier
in deze wrede wrede wrede wereld
die wij 'beschaving' durven noemen
Nu wij dit moeten doen
Nu wij dit voor onze kiezen krijgen
En daar, god verhoede
ook nog mee hebben ingestemd
verwacht ik wel iets meer respect
van dat domme domme domme stemvee
van jou

Ik hoef geen bloemen

ik hoef geen schouderklop

Maar laat ze in vredesnaam hun bek houden

als het hun kind niet betreft

korte stilte

Er had best iemand, één iemand

kunnen zeggen:

'Natuurlijk niet,

natuurlijk niet

Een moeder vraag je niet

om haar kind'

korte stilte

Nou?

PRESIDENT Nou wat?

PRESIDENTSVROUW Nou jij

PRESIDENT Ik zeg niks over dat volk

Ik heb gekozen voor dat volk

PRESIDENTSVROUW Nou?

PRESIDENT Ik zwijg

PRESIDENTSVROUW Ja

Jij zit maar

Jij zwijgt maar

En dat heeft je veel gebracht

in die hele verkiezingstombola

Zitten en zwijgen

Een minzaam glimlachje zo hier en daar

Zeg iets iets iets

PRESIDENT Ik voel daar geen behoefte toe

PRESIDENTSVROUW Ik zeg niet dat het makkelijk is

maar onmogelijk is het niet

Jij tilt hem uit zijn bed

voorzichtig, alsof we op vakantie gaan

Jij legt hem achterin de auto

die met de geblindeerde ramen

Ik open de poort

kijk links, kijk rechts, kijk links

We rijden tot aan de grens

kijken één keer achterom

geven gas

en keren nooit meer terug

stilte

President schilt appels.

PRESIDENT Moeten er rozijnen in?

PRESIDENTSVROUW ...

PRESIDENT Of houdt ie daar niet van?

PRESIDENTSVROUW ...

PRESIDENT Wel?

PRESIDENTSVROUW ...

PRESIDENT Wel

En dan de blanke of de blauwe?

PRESIDENTSVROUW Heb je me gehoord?

PRESIDENT Ssst

PRESIDENTSVROUW Heb je me gehoord?!

PRESIDENT Ssst

Ik weeg de rozijnen af

PRESIDENTSVROUW Waarom doe je dit?

PRESIDENT Wat bedoel je?

PRESIDENTSVROUW Ik zeg dat we vertrekken

Haal..., haal de jongen

PRESIDENT We bakken een taart

Een appeltaart

PRESIDENTSVROUW Jij haalt de jongen

Ik de auto

PRESIDENT Geef die handdoek eens

Presidentsvrouw geeft hem een handdoek.

President veegt zijn handen af.

PRESIDENTSVROUW Jij de jongen, ik de auto

Alsjeblieft?!

PRESIDENT Misschien nog wat kaneel

PRESIDENTSVROUW We gaan, we gaan!

Ik heb iets tegen je gezegd

PRESIDENT En ik heb je gehoord

maar ik begrijp je niet

Ik heb je gehoord

zoals ik ook de andere moeders heb gehoord

PRESIDENTSVROUW Ik ben niet 'een moeder'

Ik ben jouw vrouw, de moeder van jouw zoon!

Haal hem uit zijn bed

We gaan

We gaan nu!

President pakt het busje kaneel. Schudt het over de taart.

PRESIDENT Dat is precies wat hij wil

PRESIDENTSVROUW Wie wil

PRESIDENT Hij wil

PRESIDENTSVROUW Hij wil de jongen

Daar heeft hij om gevraagd

Om onze jongen

En ik zeg dat we gaan

We gaan nu

PRESIDENT En ik zeg dat dat is wat hij wil:

dat we gaan

dat we vluchten

Geen graat in onze ruggen

PRESIDENTSVROUW Hij wil de jongen en wij...

PRESIDENT Wat moet hij met de jongen?!

Het gaat hem niet om de jongen

Het gaat hem niet om jou, of om mij

Het gaat hem niet om ons, lieve

Wij zijn slechts pionnen in een groter spel

En hij, hij probeert ons van het bord te vegen

Als wij vluchten, lieve

dan zijn we uitgespeeld

PRESIDENTSVROUW Ik snap jou niet

Ik snap jou echt niet

PRESIDENT Ik denk dat hij

zich maandenlang heeft afgetrokken

bij het idee mij op deze

mensonterende wijze

schaakmat te zetten

Ja

Maandenlang heeft hij er van gedroomd

om mij

meneer de president

als een marionet aan een touw te spannen

mijn benen in spagaat:

kiest hij voor zijn volk of voor zijn kind?

Volk of kind, volk of kind

PRESIDENTSVROUW Een vader kiest
voor zijn kind

PRESIDENT Exact

En dat weet hij

En dat wil hij

Zodat hij, de poppenspeler, kan zeggen:

'Zie, deze president kiest niet voor zijn volk

Zijn volk is vogelvrij'

Hij draait mijn touwtjes strak

duwt mij in de juiste positie

en wacht tot ik knak

En als ik eenmaal gevallen ben, gevlucht ben

zo ver als mijn gebroken houten beentjes

mij dragen kunnen

En als deze regering nog slechts een hoopje

stookhout is

dan krijgt de poppenspeler zijn gelijk

en daarmee vrij spel

Snap je, lieve?

Hij vraagt om de jongen

maar hij wil het volk

Hij wil het systeem ontwrichten

waar ik mijn kop aan heb geleend

Mijn kop moet van mijn romp

en mijn rug moet week

En juist omdat hij dat wil

houd ik, koste wat kost

mijn rug recht

PRESIDENTSVROUW Hij vraagt om je zoon

En jij geeft hem je zoon

PRESIDENT Hij wil dat ik kleur beken

PRESIDENTSVROUW Een vader kiest

voor zijn zoon

PRESIDENT En een president kiest
voor zijn volk

PRESIDENTSVROUW Mijn god mijn god mijn god

PRESIDENT Wij zijn geen mensen, lieve

Wij zijn pionnen in een groter spel

PRESIDENTSVROUW Ik kan dit niet

Ik ken dit spel niet

En als ik het ken

dan wil ik het niet spelen

Kijk me aan

PRESIDENT Wij zijn geen mensen, lieve

PRESIDENTSVROUW Jij mag niet naast mijn zoon

nu ook nog mijn verdriet afpakken

PRESIDENT Wij spelen een spel

PRESIDENTSVROUW Je luistert niet

*Presidentsvrouw klapt plots ineem alsof ze een
stomp krijgt.*

PRESIDENT Wat doe je

Wat heb je

PRESIDENTSVROUW Het is niks

Een steek

Hier

Au de kramp

Het is dat hart dat zich

Verzet

Godver

De tyfus

Ik kan dit niet

Ik kan dit niet

Help dan

Help me verdomme dan

PRESIDENT Ik weet niet wat

PRESIDENTSVROUW Au

Au

Au

Ik word gek

Alsof iemand

Met een ijzeren staaf

Au

Au

d o e d a n v e r d o m m e w a t

PRESIDENT Ga even zitten

Wil je water

Wacht

Ik pak wat water

PRESIDENTSVROUW Au au au

Au au au godverdetyfustering

Au au au

Godver zo venijnig

Au au au

Ik overleef dit niet ik kan dit niet

Ik kan dit echt echt echt niet

Au au au

Het doet zo godsgruwelijk veel pijn

Au au au we gaan we gaan we gaan

Ik kan dit niet echt niet

En ik doe zo mijn best echt echt echt

Maar ik ik ik ik ik krijg geen adem

I k k r i j g g e e n a d e m

Lucht lucht die longen in

Maar het verstikt me je verstikt me

We hadden dit nooit jij en ik

Wij hadden dit nooit

Maar jij, jij luistert niet

En die jongen

Die jongen met de mooiste naam, die kan er al

helemaal niets aan aan aan die jongen

Mijn jongen

Onze onze onze

Au au au

Ik kan dit niet

Echt niet echt niet

Ik stik ik stik ik stik ik stik

President houdt haar een zakje voor haar mond.

Ze hyperventileert het zakje haast stuk.

PRESIDENT Ik had zo het idee

dat het een meisje zou zijn

Vanaf de dag

dat jij mijn hand op je buik

legde en glimlachte

dacht ik: een meisje, een nimf

een vadersprinses

En ik lag nachten wakker

van het idee

dat ze ooit vijftien zou zijn

en dansen wilde of een kus
van de een of andere malloot
in een ongere steeg
en ik was zo opgelucht dat het een jongen was
Een jongen die kun je 's nachts gewoon
over straat laten fietsen
Een jongen
die redt zich wel

VOLK Het is zo'n man in een rijtjeshuis
met boterhammen in zakjes
en sokken met daarop de namen
van de dagen van de week

Het is zo'n man
waarvan niemand ooit iets heeft verwacht
Zo'n man waarbij je voordringt in de rij
simpelweg
omdat je hem niet zag

Het is zo'n man die maanden geleden
de woorden bedacht die hij schreef
aan onze president

Zo'n man die zijn overhemd reeds streek
en zijn schoenen poetsten tot ze glommen
Het is zo'n man die een school instapt
en een klaslokaal op slot draait
waarin een juf aan achtentwintig kinderen
vertelt dat de zon, een ster, ooit doven zal

Zijn voeten legt hij op tafel
Zijn wapen richt hij op de eerste rij
Zijn vingers toetsen nummers
Hij spreekt zijn boodschap in
Hij wil dat kind, die godenzoon
Morgenochtend en zonder dralen
Voor de zon, een ster, een bloedbad ziet

Het is zo'n man die een stok steekt
tussen je spaken

zonder vieze handen te krijgen

Het is zo'n man die naar je kijkt

terwijl je over de kop vliegt

en de straat je wang schuurt

Het is zo'n man die zijn voet op je borst zet

en bij een uitademing

al je ribben breekt

Presidentsvrouw slaapt met haar hoofd op de keukentafel. President schilt appels.

PRESIDENT Een ongelukje
zou je hem wel kunnen noemen
Ik heb nog overwogen de een of andere fabrikant
aan te klagen voor dat leven
dat zich plots zo aan me opdrong
Maar ik wist zelf heel goed
dat het te wijten was
aan onzorgvuldig handelen
Niet zozeer van mijn kant
maar die bloedrode bloedgeile lange nagels
trokken niet alleen halen in mijn huid

zo bleek achteraf

Zij was toen niet mijn enige

maar wel degene die met kerst

bij mijn familie op de bank zat

wat de zaken enigszins compliceerde

Kort gezegd: ik kon er niet meer onderuit

...

Dus die vrouw zwol op en werd de mijne

en het moet toen ergens zijn geweest

dat ik van de een op andere dag

van haar ben gaan houden

Het overviel me, als het ware

en ik heb sindsdien geen stap meer

zonder haar gezet

...

De dag dat hij ter wereld kwam

was een donderdag, het regende

en de wind sloeg een man van zijn fiets
zo het kanaal in

Het stond die vrijdag in de krant

We reden naar het ziekenhuis

en ik hield mijn hand op haar buik

en toen voelde ik voor het eerst

die kracht, die zin tot leven

die buik van links naar rechts

en zij maar stralen

alsof ze nog nooit zo gelukkig was

...

Hij sprong zichzelf het leven in

Ja, hij nam een aanloop en dook

Tevreden bungelde hij aan dat navelkoord

nog nagenietend van zijn duik

En toen ik hem had losgekoppeld

en in mijn armen nam

Toen zag ik een geduchte concurrent

Iemand die het leven liefhad

zo lief zo lief

dat ik plots glunderde van trots

omdat ik het hem gegeven had

...

w a k k e r   w o r d e n

w a k k e r

w o r d   w a k k e r

Presidentsvrouw tilt verschrikt haar hoofd op.

PRESIDENTSVROUW Hoe laat is het?

PRESIDENT We hoeven dit niet te doen

PRESIDENTSVROUW Hoe laat is het?

PRESIDENT Nog niet te laat

PRESIDENTSVROUW Wat doe je, wat zeg je?

PRESIDENT We hoeven dit niet te doen

PRESIDENTSVROUW God, slaat nu de waanzin toe?

PRESIDENT Wij zijn niemand iets verplicht

PRESIDENTSVROUW Niet doen, niet doen

PRESIDENT We doen het niet, we gaan

PRESIDENTSVROUW Steel jij naast mijn zoon nu ook
mijn woorden?

PRESIDENT We gaan

Ik til hem uit zijn bed, jij pakt de auto

PRESIDENTSVROUW Niet doen, doe niet

PRESIDENT We gaan!

PRESIDENTSVROUW Niet doen

Niet deze twijfel in dit hoofd

Niet doen

Doe niet

PRESIDENT Ik treed af

PRESIDENTSVROUW Daar is het niemand
om te doen

PRESIDENT We emigreren

en dat is dat

Natuurlijk is er eerst wat schuldgevoel

maar alles slijt

PRESIDENTSVROUW We blijven hier

PRESIDENT Alles slijt

PRESIDENTSVROUW Onmenselijk

hoe wreed jij bent

PRESIDENT We kunnen toch proberen...

PRESIDENTSVROUW Kijk uit, ik stik

stilte

PRESIDENTSVROUW Wij hebben besloten

Jij een beetje meer dan ik

Er is geen weg meer terug

die klok tikt venijnig door

PRESIDENT Ik ga in zijn plaats

PRESIDENTSVROUW Niemand heeft om jou gevraagd

Ze vroegen om je zoon

PRESIDENT Deze baan was een vergissing

PRESIDENTSVROUW Ja

PRESIDENT Een bakker zou hij nooit hebben
gevraagd

PRESIDENTSVROUW Nee

PRESIDENT En nu?

PRESIDENTSVROUW Nu hopen we
dat hij hem niets doet

PRESIDENT Een test?

PRESIDENTSVROUW Ik houd daar serieus rekening
mee

Het is de enige manier
om te blijven ademen

PRESIDENT Dat hij hem ontvangt
hem een kop warme thee aanbiedt
en hem weer laat gaan

PRESIDENTSVROUW Het zou zomaar kunnen

PRESIDENT Het zou zomaar kunnen

PRESIDENTSVROUW Heb ik geslapen?

PRESIDENT Niet noemenswaardig

PRESIDENTSVROUW Heb ik geslapen?

PRESIDENT ...

PRESIDENTSVROUW Wat zegt dat over mij

Wat ben ik voor een vrouw

Een vrouw die slaapt

Een moeder een moeder een moeder

Een moeder die slaapt

terwijl haar zoon

PRESIDENT Je legde even je hoofd neer

even het koude staal tegen je gezicht

even die ogen sluiten

maar nog voor je sliep

schrok je als vanzelf weer wakker

PRESIDENTSVROUW Echt?

PRESIDENT Echt

stilte

PRESIDENTSVROUW Ik denk dat dat genoeg appels
zijn

PRESIDENT We kunnen ook een ander sturen
Eentje die toch al sterven gaat
Met terminale longrot of leukemie

PRESIDENTSVROUW Het is genoeg zo

PRESIDENT Even luisteren nu
Hoe goed kan hij hem nou hebben gezien?
Er zijn zoveel van die jongens
van een jaar of zeven
Bruin haar tot over hun ogen
trainingsjackje aan
en dat nerveuze gefluit
tussen die losse tanden door
Van die jongens die zich geen raad weten

met die lange armen

maar die kunnen rennen

alsof de dood hen op de hielen zit

PRESIDENTSVROUW We kunnen dat straks allemaal
weggooien

PRESIDENT Je luistert niet

PRESIDENTSVROUW Nee

Ik luister niet

PRESIDENT Een fopkind dus

Undercover

met bescherming en een oortje

PRESIDENTSVROUW Maak je nou een grap?

PRESIDENT Au!

President heeft zich in zijn vinger gesneden.

PRESIDENT Of voor mijn part een kleine agent

die voor een zevenjarige door kan gaan

Kijk niet zo

In de praktijk gebeuren deze dingen

Het is de gang van zaken

Petje op

pruikje

bril

schoenen van hetzelfde merk

en als hij het eenmaal doorheeft

dan is het al te laat

Tjaf

tussen zijn ogen

President heeft op de appels gebloed.

PRESIDENTSVROUW Die kan je nu wel weggooien

PRESIDENT Ik spoel ze af

PRESIDENTSVROUW Ik zet..., hem, de onze

niet jouw bloed voor

PRESIDENT Is de taart voor...?

PRESIDENTSVROUW Appeltaart

Zijn lievelings

kookwekker gaat af

PRESIDENTSVROUW De taart is klaar

PRESIDENT Hoe laat is het?

PRESIDENTSVROUW De taart is klaar

PRESIDENT Hoe laat is het?

PRESIDENTSVROUW Ik heb geen klok gehoord

PRESIDENT Hoe laat is het?

PRESIDENTSVROUW Ik weet het niet

De taart is klaar

PRESIDENT Laat 's zien

PRESIDENTSVROUW Hij moet nog even staan

PRESIDENT Even kijken kan geen kwaad

PRESIDENTSVROUW Nee?

PRESIDENT Nee

PRESIDENTSVROUW En?

PRESIDENT Lichtbruin, hij glanst

PRESIDENTSVROUW Dat is het ei

Daar heb ik hem, heel licht

mee ingestreken

PRESIDENT Mooi

PRESIDENTSVROUW Het is tijd

PRESIDENT Erg mooi

PRESIDENTSVROUW Maak hem wakker

PRESIDENT Hij slaapt

PRESIDENTSVROUW De tijd is op

PRESIDENT Wat moet ik zeggen?

PRESIDENTSVROUW Je moet hem zachtjes roepen

PRESIDENT Wat moet ik zeggen

als ik hem wakker maak?

PRESIDENTSVROUW De taart is klaar

PRESIDENT Kijk me 's aan

PRESIDENTSVROUW Het is tijd

PRESIDENT Kijk me 's aan

PRESIDENTSVROUW De taart is klaar

PRESIDENT Kijk me 's aan

PRESIDENTSVROUW Maak hem wakker

PRESIDENT Kijk me aan!

Presidentsvrouw kijkt President lang aan.

PRESIDENT Nu zie ik het

PRESIDENTSVROUW Wat zie je?

PRESIDENT Ik was er bijna ingetrapt

PRESIDENTSVROUW Wat heb je?

PRESIDENT Jij hebt hem verstoep

PRESIDENTSVROUW Hij ligt in zijn bed

PRESIDENT Aan wie heb je hem meegegeven?

Wanneer?

Voor of na wij op de nationale tv

onze ogen uit onze kop hebben staan janken

Aan je zus waarschijnlijk

dat uitgedroogde wijf

die had haar klauwen altijd al

te strak in zijn vel

Waar zijn ze heen gereden?

en wanneer?

Of zijn ze gevlogen

Ja, slim

dan zijn ze nu reeds mijlen ver

Waarom heb jij mij niks gezegd?

Waarom heb jij mij niks gezegd

van dit laatste moederkloekkenverzet?

Denk jij zo laag over mij

Walg jij van mij

Walg jij van dit land

en had je dat niet

een heel klein beetje
eerder kunnen zeggen
dan had ik mezelf nooit
zo onsterfelijk belachelijk
gemaakt

PRESIDENTSVROUW Hij ligt in zijn bed

PRESIDENT Jij hebt hem verstoep

Waar zijn ze heen gevlogen?

Nee, ze zijn gaan varen

Slim, geen haan die daar naar kraait

Ja

Na die scène op het balkon

waar hij maar bleef zwaaien,

en jij op je knieën viel

na die scène heb jij hem bij zijn hand gepakt

'naar bed, naar bed'

en bij je zus op de achterbank gezet

Ze hebben een stuk gereden
en uiteindelijk de boot genomen
Een hele reis was het
Hij zal wel moe zijn
Ja, hij ligt opgekruld
met zijn knieën tegen zijn borst
ergens in het verreweg
veilig, veilig is hij daar
en als je heel goed luistert
Stil! Even stil!
Als je heel goed luistert
dan hoor je hem mompelen in zijn slaap

PRESIDENTSVROUW Lief,...

PRESIDENT Ssst!

Ik kan het niet verstaan

PRESIDENTSVROUW Lief,...

PRESIDENT Jij hebt hem verstoopt

Ja, jij hebt hem verstopt

En ik, ik mag niet weten waar

Dat is goed

Het is goed zo

Je hebt het goed gedaan

PRESIDENTSVROUW Het spijt me

PRESIDENT Alsjeblieft

Zeg me dat je hem hebt verstopt

Dat hij weg is

Hier ver vandaan

Alsjeblieft

Presidentsvrouw schudt haar hoofd.

Door het raam de eerste tekenen van de zon.

lange stilte

PRESIDENTSVROUW Als hij straks wakker wordt

zitten wij hier aangekleed en gewassen

op hem te wachten

Er is versgeperste sinaasappelsap
en hij mag taart eten

zoveel hij wil

Hij gaat vertellen over die man in de supermarkt
die om zijn handtekening vroeg
en wij laten het hem vertellen

zo vaak hij wil

Wij beloven hem een hondje
zo'n lelijke met zo'n snuit
alsof hij tegen een deur is opgelopen

We stoppen hem samen in bad
drogen hem af

en jij maakt dan die grap
over dat hij niet meer in de handdoek past

terwijl je hem er vroeger
zo vaak in kwijt raakte

Ik denk nog na

over wat hij aan moet

Als we het vragen

kiest hij voor dat ridderpak

met die fladderende cape

maar ik ben zo bang

dat dat niet in goede aarde valt

buiten buiten buiten deze muren

Hij moet zich wel

op zijn gemak

Ik bedoel

ik wil hem niet weg zien lopen

in zo'n stijf rokkostuum

En als hij dan klaar is voor de dag

dan vertellen we, zonder grap

en zonder leugen

wat men van hem verwacht

PRESIDENT Men verwacht een held

PRESIDENTSVROUW We vertellen hem
van de achtentwintig kinderen
die naar huis mogen
als hij zijn tanden op elkaar zet
en naar binnen stapt

PRESIDENT Men verwacht een held
Een mensenkind met goddelijke kracht

PRESIDENTSVROUW We vertellen hem
dat het zijn schuld niet is
en dat niemand weet
wat er gebeuren zal

PRESIDENT Onze zoon, een godenzoon

PRESIDENTSVROUW We vragen hem te gaan
We vragen hem te gaan
omdat hij de enige hoop is
van de achtentwintig kinderen
We vragen hem te gaan

onze harten breken

maar we houden onze ogen droog

EPILOOG

VOLK De wereld draaide op volle toeren

We tolden, we holden

we buitelden over elkaar heen

en raakten buiten adem

Die ochtend dat het kind vertrok

onze godenzoon

Die ochtend stond de wereld stil

Met een schok, een klap

stonden we genageld aan de grond

Een enkeling sloot zijn handen

en zijn ogen

Maar de meesten rolden hun ogen

uit hun kassen en grepen elkaar
met beide handen vast

Achter een hek stonden de ouders
van de achtentwintig kinderen
met bleke wangen in de kou

Er kwam een auto aan
geblindeerd en met trage tred
gleed hij het asfalt over
tot de klok negen slagen sloeg

Een deur zwaaide open en
een kleine jongen stapte op straat
Hij droeg een nette broek
en om zijn nek
fladderde een cape

Het begon met een trilling

een lichte beving

En toen, zachtjes

heel zachtjes

kwam de wereld in beweging

Steeds sneller en sneller

zwierde zij

weer om haar eigen as

Godenzoon ging in première tijdens Festival
Cement op 22 maart 2016 in Den Bosch

Spel:

Dimme Treurniet

Saar Vandenberghe

Regie:

Annechien de Vocht

www.festivalcement.nl

De tekst is in samenwerking met Annechien de
Vocht en onder begeleiding van Nathan Vecht
ontwikkeld bij de Tekstsmederij in 2013-2014

Sara van Gennip (1987) studeerde aan de opleiding Writing for Performance van de HKU en filosofeerde daarna verder aan de UvT. Toneel schrijft Sara o.a. voor Theater Bellevue, Over het IJ, Festival Boulevard, de Tekst-smederij en haar eigen schrijfbedrijf Theatopia. In 2015 werd ze genomineerd voor de Dioraphte Cementprijs, de VPRO Bagagedrager, de Lowlands Schrijfwedstrijd en won zij de Boekenweek Schrijfwedstrijd. Vanaf 2016 is Sara o.a. verbonden aan het Kamerooperahuis, Festival Cement en Bellevue-lunch

www.saravangennip.nl

www.theatopia.nl

Toneelwerk

Te Veem! – 2015

Radio Paard – 2015

Wees – 2014

Trek – 2014

Godenzoon – 2014

Zonder Zonden – 2013

Requiem – 2012

De Laatste Nacht – 2009

